

Szám: 1/76-11/2022.

S1. sz. napirend

ELŐTERJESZTÉS

KESZTHELY VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

2022. március 31-i soros ülésére

Tárgy:

Kezdeményezés Népművészet Mestere díj miniszteri elismerésre

Előterjesztő:

.....
Nagy Bálint
polgármester

Törvényességi ellenjegyzés:

.....
Dr. Gábor Hajnalka
jegyző

Az előterjesztést készítette:

.....
Horváth Tünde
ügyintéző

Az előterjesztést jóváhagyta:

.....
Dr. Skoda Lilla osztályvezető
Önkormányzati és Igazgatási Osztály

Tisztelt Képviselő-testület!

Molnárné Riskó Erzsébet, a Zala Megye Népművészetéért Alapítvány kuratóriumának elnöke, nyugdíjas pedagógus, évtizedek óta él Keszthelyen, 40 éve készít népviseletes babákat, gyöngyös necceket. Gyermek és felnőttek részére is tart rendszeresen foglalkozásokat – nem csak Keszthelyen, – ír pályázatokat, hazai és külföldi megrendelésekre készít babákat, munkái több neves kiállításon láthatók. Kézműves munkásságával párhuzamosan foglalkozik a népviseletekkel is.

Számos díj tulajdonosa, például:

- XVI. Győri Országos Baba- és Mackókészítési Verseny – több alkalommal 1. díj
- Kiss Áron Magyar Játék Társaság elismerése Sármelléki kislányokért
- Népi Iparművész cím
- Népművészeti Egyesületek Szövetségének Király Zsiga Díja

Molnárné Riskó Erzsébet tudását a mai napig megosztja másokkal, Keszthely jó hírét öregbíti itthon és külföldön egyaránt, így mindezekre figyelemmel javasolom Molnárné Riskó Erzsébetet a Népművészet Mestere díj miniszteri elismerés felterjesztésére.

Magyarország Kormánya a Magyar Köztársaság Kiváló Művésze, a Magyar Köztársaság Érdemes Művésze, a Magyar Köztársaság Babérkoszorúja, a Népművészet Mestere díj alapításáról szóló 68/2004. (IX. 24.) Korm.rendelete szerint:

5. § (1) A Népművészet Mestere díj - egyes alkotások vagy egész életmű elismeréseként - azoknak adományozható, akik hosszabb időszak alatt kifejtett munkásságuk során kiemelkedő teljesítményt értek el a népművészet (a tárgyalkotó népi kézművesség, vagy a néptánc, a népzene, a népdal, a népmese, a hagyományőrzés) területén.

8. § (1) Az 1. § b) pontjában meghatározott díj adományozására javaslatot tehetnek a népművészet területén működő jogi személyek (intézmények, népművészeti érdek-képviselői szervezetek, népművészeti alkotóközösségek, népművészeti intézményeket fenntartó önkormányzatok stb.).

(2) * A javaslatokat évente, az adományozás évében március 31-éig kell eljuttatni a kultúráért felelős miniszterhez (a továbbiakban: miniszter).

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem, hogy az előterjesztést megtárgyalni és az alábbi határozati javaslatot elfogadni szíveskedjenek.

Határozati javaslat
...../2022. (III. 31.) számú képviselő-testületi határozat

Keszthely Város Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta a „Kezdeményezés Népművészet Mestere díj miniszteri elismerésre” című előterjesztést és az alábbi határozatot hozza.

1. Keszthely Város Önkormányzata Képviselő-testülete az évtizedek óta kifejtett munkásságának kiemelkedő teljesítményét elismerve Molnárné Riskó Erzsébetet (8360 Keszthely, Stromfeld Aurél u. 13/c.) a Népművészet Mestere díjra felterjeszti.
2. A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a felterjesztéssel kapcsolatos dokumentum aláírására és felkéri a szükséges intézkedések megtételére.

Határidő: 2022. március 31.

Felelős: Nagy Bálint polgármester
Dr. Gábor Hajnalka jegyző
(Dr. Skoda Lilla osztályvezető)

Keszthely, 2022. március 24.

Nagy Bálint
polgármester

MOLNÁRNÉ RISKÓ ERZSÉBET

Keszthelyen élő nyugdíjas pedagógus, 40 éve készít népviseleti-babákat. Gyöngyös neccek készítésével is foglalkozik.

Rajz szakos tanárként a főiskola elvégzése után került Keszthelyre. Népművészetet is tanított, s használható ötletnek látszott kicsiben, játék babán elkészíteni egy-egy népviseletet, és bemutatni a tanítás során. Elkezdte járni a múzeumokat, a könyvtárakat, anyagot gyűjtött.

A Zala Megyei Népművészeti egyik táborában tanulta meg egy textil gyermekfigura készítését. Évekig kísérletezett, mire sikerült 40-50 cm-es, öt ujjas kezű, felnőtt arányú babatesteket és megfelelő nagyságú fejmintákat létrehozni. Textilből készíti a babák testét, és textilből készíti az arcukat is. A munka tökéletesítéséhez népi szabászatot, népi hímzést, csipkeverést tanult. Tagja a Zala Megyei Népművészeti Egyesületnek. 1995 óta zsűrizteteti babáit és gyöngyös necceit. 2009-ban lett Népi Iparművész. Jelenleg 74 lezsűrizett népviseleti babája van, ebből 49 db „HA”-s (Hagyományos Mester Remek). 19 gyöngyös necce van zsűrizve, ebből 12 db „HA”-s. Három öltözet kiegészítő tárgy együttest is zsűriztetett, melyeken mai használati tárgyakat díszített hagyományos zalai gyöngyhímzéssel. (Gyöngyhímzéssel díszített táska, mobiltok, illetve gyöngyhímzéses nyakék és karperec együttes). Készít textil játék babákat is, ezeket is zsűrizteteti. Játékbabái valós vagy általános népviseletet hordanak, gyermek kezébe való, puha játékok, természetes anyagból készülnek és öltöztethetők, könnyen tisztíthatók.

Tizenegy évig volt gyermekszakköre, babáikkal Csillebérci és Zánkai táborozást nyertek. 20 éve vesz részt népviseletes babáival és gyöngyös necceivel a Mesterségek Ünnepén. A megyei Népművészeti Egyesület felkérésére évekig tanított határon túli pedagógusokat népviseletes baba készítésére, hogy megörökíthessék lakóhelyük még fellelhető népviseletét. 2001-óta vesz rész a Magyar Bababarátok Egyesülete által Győrben szervezett Országos Babakészítő versenyen népviseleti baba kategóriában. Négy II. és öt I. díjat hozott el. 2012-ben az I. díj mellé megkapta a Kiss Áron Magyar Játéktársaság és a Magyar Bababarátok Egyesülete nagydíját is. 2016-ban Gyémántkoszorús Mester címet kapott.

2014 év végén egy, az Egyesült Államok Georgia államában élő magyar csoport kérésére 2 x 8 darab, 40 cm magas különböző magyar népviseletet hordó babapárt készített. (Turai, kalotaszegi, sárközi stb.) 2020-ban a Kapos-hegyhátj Natúrpark Egyesület kérésére öt különböző népviseletes babát készített (döbröközi, naszvadi, székely, sváb, oláh) a kiállítóhelyük számára. Eddig körülbelül 40 magyar tájegység viseletét jelenítette meg babákon.

2009 óta Keszthelyen, a Zala Megye Népművészetéért Alapítvány által fenntartott Népművészeti Alkotóházban vezeti a Keszthelyi Babavarró Klub foglalkozásait. Szakkörösei nagyon lelkesek, igazi kis közösséget alkotnak. Az Alkotóházban évente népviseleti baba készítő nyári tábort is van, ahol az egész országból megfordulnak résztvevők. 2019-ben, a tíz éves évfordulóját ünneplő Keszthelyi Babavarró Klub tagjai másfélszáz babával mutatkoztak be a város közönségének a Balaton Színház Simándi termében. 2019-ben a Klub első díjat kapott a győri versenyen a Csók István festménye alapján megjelenített sáregresi viselet bemutatásáért. Rendszeresen vesznek részt az AMKA által meghirdetett népművészeti pályázatokon. Több díjat hoztak el a versenyekről.

2016 óta Budapesten a Kiss Áron Magyar Játék Társaság megbízásából évente tart népviseleti baba készítő tábort (ún. Róza baba készítést). Az öt év alatt hét különböző népviseletet tanított a résztvevőknek, és tető alá hozta a Róza babások 15 évi munkásságát bemutató kiállítást. 2017-ben indította el Keszthelyen a „Nelli baba” nevű, népviseletbe öltöztetett játékbaba készítő tanfolyamot, melynek célja, hogy az óvodás korú gyermekek kezébe saját helyi viseletükbe öltöztetett játékbabák kerüljenek.

Munkáival, a kiállításokon, a Mesterségek Ünnepeén, a győri babakiállításokon, a betlehemi kiállításokon mindenhol igyekszik népszerűsíteni, megörökíteni a régi öltözeteket népviseleti babákon, hogy a ma élő emberek is képet kapjanak a falu összetartozást kifejező öltözködési rendjéről. Munkáival eddig 118 csoportos és két egyéni kiállításon szerepelt.

Negyven éve foglalkozik a magyar, de főleg a Zala megyei népviseletekkel. Ezért 202-ban a Zala Megyei Népművészeti Egyesület megbízta az egyesület Hetési projektjének vezetésével. Az Egyesület egyik fő feladatának tekinti Zala megye néprajzi tájegységei tárgyalkotó népi kultúrájának megismerését, megismertetését, néprajzi gyűjtését, feldolgozását, a hagyományos néprajzi tárgyak mai modern használati és viseleti tárgyként, tárgy együttesekként való megjelenítését a nagyközönség számára. A Hetési projektben vezetése alatt a csoportok számos hetési motívummal díszített, ma hordható öltözetet, öltözet együttest készített. 2019-ban az Agrárminisztérium Hungarikum pályázatán a „Hagyomány a divatban – viselet másként” pályázaton sármelléki hímzéssel díszített, mai hordásra is alkalmas, de hagyományőrző családi viselet együttes – férfing, női szoknya, női blúz, gyermek keresztelő ruha, gyöngyhímzéssel díszített női táskák készültek.

Tizenhárom éve választották meg a Zala Megyei Népművészetért Alapítvány kuratóriumának elnöki tisztére. Feladata az Alkotóház tevékenységének szervezése. Az elmúlt időben fő törekvése az volt, hogy az akkor csak a Goldmark Károly Művelődési Központ három (egyébként nagyon jól működő!) szakkörének helyet adó alkotóház tevékenysége bővüljön. Az azóta eltelt időben 7 új szakkör indult el, évek óta rendszeres kiállítások látogathatók az Alkotóház kiállító terében, melyen a szakkörök, vagy a szakköreinkben tevékenykedő népművészek mutatkoznak be. Nyaranta 4-5 gyermek komplex népművészeti tábort, 2-3 felnőtt népművészeti tábort szervez. Rendszeresek a kézműves gyermek játszóházak és a mesterségbemutató nyitott műhelyek is. Ezekhez a tevékenységekhez évente 5-6 pályázatot ír, hogy az anyagi feltételek megteremtődjenek a tevékenységekhez.

Eddigi munkásságáért a Népművészeti Egyesületek Szövetsége Király Zsiga díjjal jutalmazta 2021-ben.

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

KEZDEMÉNYEZÉS

Népművészet Mestere díj*
miniszteri elismerésre

A javasolt személy, szervezet vagy munkacsoport, közösség adatai

Természetes személy esetén:

Név*: Molnárné Riskó Erzsébet

Születési név*: Riskó Erzsébet

Születési hely, idő*:

Anyja neve*:

Munkahely és annak címe: nyugdíjas

Beosztás: -

Lakcím*: 8360 Keszthely, Stromfeld Aurél utca 13/c

Elérhetőségek (telefon és e-mail)*:

Korábbi állami / szakmai elismerés megnevezése és időpontja: Király Zsiga díj, 2021. (NESZ)

Az elismerés átadásának javasolt időpontja*: augusztus 20.

Nem természetes személy esetén:

Név*:

Székhely / telephely vagy bejegyzett cím*:

Elérhetőségek (telefon és e-mail)*:

Képviselő:

Korábbi állami / szakmai elismerés megnevezése és időpontja:

Az elismerés átadásának javasolt időpontja*:

Munkacsoport, közösség esetén:

Neve vagy azonosításra alkalmas megnevezése*:

A munkacsoport, közösség működésének helye, intézménye vagy működési területe*:

A munkacsoport, közösség vezetője, tagjai:

Elérhetőségek (telefon és e-mail):

Korábbi állami / szakmai elismerés megnevezése és időpontja:

Az elismerés átadásának javasolt időpontja*:

Az átadáskor méltatásként elhangzó hivatalos rövid indokolás* (egy-két mondat):

Molnárné Riskó Erzsébet Király Zsiga díjas Népi Iparművész negyven éve foglalkozik a magyar népviseletekkel. Azóta dolgozza fel őket népviseleti babákon, öltözeteken, öltözet kiegészítőkön, és tanítja a viseleteket táborokban, tanfolyamokon felnőtteknek és gyermekeknek.

A szakmai tevékenységet, életutat bemutató részletes indokolás külön lapon csatolandó (legalább fél, de legfeljebb három oldal terjedelemben)!

Dátum

.....
a javaslat kezdeményezőjének aláírása

A kezdeményező adatai:

Név (tiszttség)*:

Cím:

Elérhetőség (e-mail, vagy telefon és fax)*

A *-gal jelölt részek kitöltése kötelező, elmaradás esetén a kezdeményezés nem fogadható be.

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

NYILATKOZAT

(természetes személy vagy munkacsoport, közösség tagja** esetén)

Alulírott,

1. hozzájárulok ahhoz*

nem járulok hozzá ahhoz*,

hogy a (elismerés megnevezése) miniszteri elismerés adományozását előkészítő eljárásban az Emberi Erőforrások Minisztériuma természetes személyazonosító adataimat (név, születési hely, születés dátuma, anyja neve), lakcím adataimat, valamint az adományozásra irányuló javaslat megalapozásához szükséges személyes adataimat, továbbá a már megkapott elismeréseimre vonatkozó adataimat nyilvántartsa.

2. Kijelentem, hogy velem szemben az emberi erőforrások minisztere által adományozható elismerésekről szóló 49/2012. (XII. 15.) EMMI rendelet 5. §-ában meghatározott kizáró ok

nem áll fenn*

fennáll*.

3. Nyilatkozom arról, hogy a miniszter által adományozható elismerésben

már részesültem, mégpedig*:

még nem részesültem*

elismerés megnevezése: .....

az adományozás időpontja: .....

4. Kijelentem, hogy az elismerés adományozása esetén azt

elfogadom*

nem fogadom el.

5. Elismerésben részesítem esetére, valamint az elismerés esetleges későbbi visszavonása esetére nevemnek a Hivatalos Értesítőben, valamint a minisztérium hivatalos lapjában és honlapján való közzétételéhez

hozzájárulok*

nem járulok hozzá*.

Dátum 2022.02.26.

Molnár Risho Csaba

.....
elismerésre jelölt aláírása

* A megfelelőt kérjük X-szel megjelölni!

** Munkacsoportok, közösségek elismerésére irányuló kezdeményezés esetén a munkacsoport, közösség vezetőjének és valamennyi tagjának egyenként is ki kell tölteni!